

Valtakunnallinen sosiaalityön yliopistoverkosto

YHTEISKUNTA- JA VALTIOTIETEIDEN
LISENSIAATIN TUTKINTONA SUORITETTAVA
ERIKOISSOSIAALITYÖNTEKIJÄN KOULUTUS

HYVINVOINTIPALVELUT
-ERIKOISALAN
OPETUSSUUNNITELMA 2012—2015

HYVINVOINTIPALVELUIDEN ERIKOISALAN
OPETUSSUUNNITELMA

Hyvinvointipalveluiden erikoisalan opetussuunnitelman (120 op) rakenne:

I ERIKOISALAOPINNOT 55 OP

- 1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA ASiantuntijuus (20 op)
  - 1.1 Yhteiskunnalliset muutosprosessit (6 op)
    - 1.1.1 *Hyvinvointipalveluiden muuttuva toimintaympäristö (3 op)*
    - 1.1.2 *Hyvinvointipalveluiden toimintajärjestelmät ja niiden muutokset (3 op)*
  - 1.2 Sosiaalityön muuttuva asiantuntijuus (6 op)
    - 1.2.1 *Sosiaalityön asiantuntijuus (3 op)*
    - 1.2.2 *Asiantuntijaorganisaatioiden johtaminen (3 op)*
  - 1.3 Tutkivan asiantuntijuuden ohjaus (8 op)
- 2 ERIKOISALAN KYSYMYKSET (15 op)
  - 2.1 Hyvinvointipalveluiden hallinto (7 op)
  - 2.2 Hyvinvointipalveluiden talous (8 op)
- 3 SOSIAALITYÖN LÄHESTYMISTAVAT JA TYÖMUODOT (20 op)
  - 3.1 Sosiaalityön johtaminen (5 op)
  - 3.2 Hyvinvointipalveluiden vaikuttavuus (5 op)
  - 3.3 Kehittämisen ja osaamisen johtaminen (5 op)
  - 3.4 Palvelujen muuttuvat toimintatavat ja laatu (5 op)

II TUTKIMUSMETODOLOGIAOPINNOT 25 op

- 4.1 Sosiaalityön tieteenteoria (2 op)
- 4.2 Sosiaalityön tutkiva kehittäminen (5 op)
- 4.3 Tutkimukselliset lähestymistavat (8 op)
- 4.4 Tieteellinen kirjoittaminen ja raportointi (5 op)
- 4.5 Tutkimusprosessi (5 op)

III LISENSIAATINTUTKIMUS 40 op

ERIKOISSOSIAALITYÖNTEKIJÄN KOULUTUS

Suoritettava tutkinto

Erikoissosiaalityöntekijän koulutus on sosiaalityöntekijän kelpoisuuden tuottaneen yhteiskunta- tai valtiotieteiden tai muun vastaavan maisterin tutkinnon pohjalta suoritettava ammatillisesti painottunut tieteellinen jatkokoulutus, joka johtaa yhteiskunta- tai valtiotieteiden lisensiaatin tutkintoon valitulla sosiaalityön erikoisalalla (Asetus yliopistojen koulutusvastuun täsmentämisestä, yliopistojen koulutusohjelmista ja erikoistumiskoulutuksista 568/2005).

Erikoissosiaalityöntekijän koulutuksen lähtökohtana on ammattikäytäntöjen tieteellisen perustan vahvistaminen. Tavoitteena on syventää sosiaalityön asiantuntijuutta, vahvistaa sosiaalialan kehittämiseen tarvittavia taitoja ja lujittaa ammatillista identiteettiä. Erikoistumiskoulutus ei tähtää tutkijakoulutukseen, vaan sosiaalityön asiantuntijuuden syventämiseen tieteellisen ajattelun ja tutkimuksen keinoin. Sosiaalityön erikoistumiskoulutuksen tarve nousee nopeasti muuttuvan yhteiskunnan sosiaalityöhön kohdistuvista haasteista, sosiaalityön erityisosaamisen syventämisen vaateista sekä hyvinvointipalveluiden kehittämisen ja uudelleen organisoitumisen paineista. Pitkä-kestoisten täydennys- ja PD-koulutusten ohella tarvitaan lisensiaatintutkintona suoritettava erikoissosiaalityöntekijän koulutus.

Koulutuksen järjestää yliopistojen sosiaalityön yksiköiden muodostama Valtakunnallinen sosiaalityön yliopistoverkosto Sosnet.

Sosiaalityön erikoisalalat

Erikoissosiaalityöntekijän koulutus käynnistyi vuoden 2000 alussa opetusministeriön myöntämän erillismäärärahan turvin. Erikoistumiskoulutusta voidaan järjestää viidellä erikoisalalla (Asetus 568/2005):

- Hyvinvointipalveluiden erikoisala
- Kuntouttava sosiaalityö
- Lapsi- ja nuorisosiaalityö
- Marginalisaatiokysymysten sosiaalityö
- Yhteisösosiaalityö.

Tutkinnon tavoitteet ja rakenne

Tutkinnon tavoitteena on vahvistaa koulutettavien ammatti-identiteettiä, lisätä heidän professionaalisia valmiuksiaan sekä kehittää kykyä tarkastella analyttisesti omaa työtä ja sen suhdetta ympäröivään yhteiskuntaan.

Koulutus järjestetään monimuoto-opetuksena, johon sisältyvät mm. pakolliset neljästi vuodessa järjestettävät lähiopetusjaksot, verkkotyöskentely, kirjalliset tehtävät sekä lisensiaatintutkimus. Jokainen opiskelija laatii henkilökohtaisen oppimissuunnitelman (HOPS) yhdessä koulutuksesta vastaavan professorin kanssa. HOPS on keskeinen väline erikoistumiskoulutuksen tavoitteiden saavuttamisessa. Se on opiskelun sisältöä ja aikataulua koskeva suunnitelma, jota päivitetään ja tarkistetaan opiskelun aikana. Opintojaksojen yhteydessä esitettävää kirjallisuutta sovelletaan kunkin opiskelijan HOPS:n pohjalta osoitettavan tarpeen mukaan sekä tukemaan lisensiaatintutkimuksen tekemistä.

Sadankahdenkymmenen opinto-pisteen (120 op) tutkinto rakentuu erikoisala- ja tutkimusmetodologiaopinnoista sekä lisensiaatintutkimuksesta.

HYVINVOINTIPALVELUIDEN ERIKOISALA

Erikoissosiaalityöntekijän koulutus hyvinvointipalveluiden erikoisalalla lähtee tarpeesta kehittää ja turvata hyvinvointipalveluita sekä tuottaa niitä uudella tavalla. Sosiaalityön koordinaatiotehtävä sosiaalialan kokonaisuudessa edellyttää monipuolista hyvinvointipalveluita koskevaa asiantuntijuutta. Koulutuksen tavoitteena on tuottaa toimintaympäristöä ja hyvinvointipalveluja koskevaa tietoa ja osaamista, lisätä kykyä analysoida ja ennakoita toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia sekä ottaa niitä huomioon omassa työssä. Koulutuksen tavoitteena on myös auttaa ymmärtämään ylikansallisia muutoksia ja vaikutteiden siirtymistä maasta toiseen sekä ymmärtämään muutoksia ja niiden seurauksia kansalaisille ja hyvinvoinnin eri toimintajärjestelmille. Koulutuksessa lisätään hallinnon, johtamisen ja asiantuntijajohtajuuden taitoja moniammatillisessa ja monitoimijaisessa ympäristössä, kuten sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Erikoisalaopinnoissa hyvinvointipalveluita lähestytään monitasoisesti, useiden eri näkökulmien kautta. Keskeisinä teemoina korostuvat hyvinvointipalveluiden toimintaympäristön ja toimintajärjestelmien muutokset, hyvinvointipalveluiden hallinto, johtaminen, talous ja rahoituksen mekanismit, suunnittelu ja kehittäminen sekä arviointitiedon tuottaminen ja käyttäminen. Johtaminen ymmärretään laaja-alaisesti yhteiskunnallisen toimintajärjestelmän, hallinnon, talouden, juridiikan, työyhteisöjen, asiantuntijajohtamisen ja strategisen johtamisen muodostamaksi kokonaisuudeksi. Sosiaalialan asiantuntijoiden ja johtajien työssä suoriutuminen edellyttää oman toimialan hallinnan lisäksi kykyä hankkia, tuottaa ja käyttää päätösten tekemisessä tarvittavaa tietoa sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja. Asiantuntija- ja johtotehtävissä tarvitaan tietoa ja osaamista, jolla voidaan vaikuttaa toiminnan jatkumiseen nopeasti muuttuvissa toimintaympäristöissä. Tämän vuoksi koulutuksen tehtävänä on arviointitaitojen lisääminen siten, että sosiaalityöntekijät kykenevät arvioimaan sekä omaa toimintaansa että organisaatioita, suhteita sidosryhmiin, asiakkaiden ja kuntien asukkaiden elinoloja ja palvelutarpeita, ja käyttämään arviointitietoa toiminnan johtamisessa ja työyhteisöjen kehittämisessä.

I ERIKOISALAOPINNOT

1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA ASIANTUNTIJUUS (20 op)

1.1 Yhteiskunnalliset muutosprosessit 6 op

1.1.1 Hyvinvointipalveluiden muuttuva toimintaympäristö (3 op)

Tavoite:

Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää globalisaation ja Euroopan unionin yhteyden hyvinvointivaltion, sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön muotoutumiseen sekä suomalaisen muutoskehityksen erityisluonteen.

Oppimismuodot:

Luennot, kirjallisuus ja erikseen sovittavat suoritukset.

Kirjallisuus:

Julkunen, Raija (2006) *Kuka vastaa? Hyvinvointivaltion rajat ja julkinen vastuu*. Helsinki: Stakes.

Koskiahho Briitta (2008) *Hyvinvointipalvelujen tavaratalossa*. Tampere: Vastapaino.

Palola, Elina & Karjalainen, Vappu (toim.) (2011) *Sosiaalipolitiikka – hukassa vai uuden jäljillä? Helsinki: Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos.*

Oheiskirjallisuus:

Giddens, Anthony (2007) *Europe in the Global Age*. Cambridge: Polity Press.

Held, David (2004) *Globalisaatio: Puolesta ja vastaan*. Tampere: Vastapaino.

Helne, Tuula & Kajanoja, Jouko & Laitinen-Kuikka, Sini & Silvasti, Tiina & Simpura, Jussi (2003) *Sosiaalinen politiikka*. Juva: WSOY.

Helne, Tuula & Laatu, Markku (toim.) (2006) *Vääryyskirja*. Helsinki: Kelan tutkimusosasto.

Kari Matti, Kattelus Mervi, Saari Juho (2008) *Sosiaalinen Eurooppa murroksessa - Euroopan unionin sosiaalinen ja terveyspolitiikka*: Eurooppatiedotus, Ulkoasiainministeriö.

Saari, Juho (toim.) (2005) *Hyvinvointivaltio – Suomen mallia analysoidaan*. 2. korjattu painos. Sosiaalipolitiikan tutkimuskeskus. Helsinki: Yliopistopaino.

Sennett, Richard (2004) *Kunnioitus eriarvoisuuden maailmassa*. Suomentanut Kaisa Koskinen. Tampere: Vastapaino.

Sennett, Richard (2007) *Uuden kapitalismin kulttuuri*. Suomentanut Kaisa Koskinen. Tampere: Vastapaino.

1.1.2 Hyvinvointipalveluiden toimintajärjestelmät ja niiden muutokset (3 op)

Tavoite:

Tavoitteena on, että opiskelija tunnistaa kansainväliset, kansalliset ja paikalliset hyvinvointipalveluiden toimintajärjestelmät ja niiden muutokset. Opiskelija osaa jäsentää hyvinvointipalveluiden ohjausmekanismien toiminnallisia ja poliittisia muutoksia ja kykenee ottamaan ne huomioon omassa työssään.

Oppimismuodot:

Luennot, kirjallisuus ja kirjallinen tehtävä

Kirjallisuus:

Taylor-Gooby, Peter (2010) *Reframing Social Citizenship*. Oxford: Oxford University Press,

Vaarama, Marja & Moisio, Pasi & Karvonen, Sakari (toim.) (2010) Suomalaisten hyvinvointi 2010. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. Helsinki: Yliopistopaino. Saatavissa pdf-versiona.

Oheiskirjallisuus:

Ahola, Pasi, Arajärvi, Pentti & Kananoja, Aulikki (toim.) (2010) Yhteiset vai ostetut. Sosiaalipalvelut hyvinvoinnin ja osallisuuden tuottajina. Jyväskylä: WS Bookwell Oy.

Anttonen, Anneli & Sointu, Liina (2006) Hoivapolitiikka muutoksessa: julkinen vastuu pienten lasten ja ikääntyneiden hoivasta 12:ssa Euroopan maassa. Hyvinvointivaltion rajat-hanke. Helsinki: Stakes.

Hiilamo, Heikki & Kangas, Olli & Manderbacka, Kristiina & Mattila-Wirolahti, Päivi & Niemelä, Mikko & Vuorenkoski, Lauri (2010) Hyvinvoinnin turvaamisen rajat. Näköaloja talouskriisiin ja hyvinvointivaltion kehitykseen Suomessa. Helsinki: Kelan tutkimusosasto.

Hirvilampi, Tuuli & Laatu, Markku (toim.) (2008) Toinen vääryyskirja. Lähikuvia sosiaalisista epäkohdista. Helsinki: Kelan tutkimusosasto.

Niemelä, Pauli (toim.) (2010) Hyvinvointipolitiikka. Helsinki: WSOYpro.

Saari, Juho (2010) Tulevaisuuden voittajat – hyvinvointivaltion mahdollisuudet Suomessa. Helsinki: Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan julkaisu 5.

1.2 Sosiaalityön muuttuva asiantuntijuus (6 op)

1.2.1 Sosiaalityön asiantuntijuus (3 op)

Tavoite:

Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää yhteiskunnallisten ja kulttuuristen muutosten mukanaan tuomia haasteita sosiaalityölle. Erityisesti painotetaan muuttuneen yhteiskunnallisen tilanteen asettamia haasteita sosiaalityön asiantuntijuudelle ja etiikalle sekä vaihtoehtoisia sosiaalityön tutkimuksessa ja keskusteluissa esitettyjä visioita sosiaalityön "uuden" asiantuntijuuden rakentamiseen.

Oppimismuodot: Luennot, kirjallisuus ja erikseen sovittavat suoritukset.

Kirjallisuus:

Juhila, Kirsi (2006) Sosiaalityöntekijöinä ja asiakkaina. Sosiaalityön yhteiskunnalliset tehtävät ja paikat. Tampere: Vastapaino.

Laitinen, Merja & Pohjola, Anneli (toim.) (2010) Asiakkuus sosiaalityössä. Helsinki: Gaudeamus.

Gambrill, Eileen D. (2006) Social Work Practice: a Critical Thinkers' Guide. 2. ed.. New York: Oxford University.

Oheiskirjallisuus:

Banks, Sarah (2004) Ethics, Accountability and the Social Professions. Houndmills: Palgrave.

Fook, Jan (2002) Social Work. Critical Theory and Practice. London: Sage.

Healy, Karen (2000) Social Work Practices. Contemporary Perspectives on Change. London: Sage.

Meeuwisse, Anna & Sunesson, Sune & Swärd, Hans (red.) (2006) Socialt arbete. En grundbok. 2. uppl. Stockholm: Natur och Kultur.

Raunio, Kyösti (2009) Olennainen sosiaalityössä. Toinen uudistettu laitos. Helsinki: Gaudeamus.

Webb, Stephen A. (2006) Social Work in a Risk Society: Social and Political perspectives. London: Routledge.

Ylinen, Satu (2008) Gerontologinen sosiaalityö: tiedonmuodostus ja asiantuntijuus. Kuopion yliopiston julkaisu. E, Yhteiskuntatieteet. 155.

1.2.2 Asiantuntijaorganisaatioiden johtaminen (3 op)

Tavoite:

Tavoitteena on perehtyä organisaatioteorioiden kautta asiantuntijaorganisaation johtamisen haasteisiin ja tunnistamaan asiantuntijaorganisaatioiden johtamiseen ja asiantuntijatyön johtamiseen liittyviä erityiskysymyksiä.

Oppimismuodot:

Luennot, kirjallisuus ja ryhmätentti.

Kirjallisuus:

Harisalo, Risto (2008) Organisaatioteoriat. Tampere: Tampereen yliopistopaino.

Niiranen, Vuokko & Seppänen- Järvelä, Riitta & Sinkkonen, Merja & Vartiainen, Pirkko (2010) Johtaminen sosiaalialalla. Helsinki: Gaudeamus.

Rissanen, Sari & Lammintakanen, Johanna (toim.) (2011) Sosiaali- ja terveysjohtaminen. WSOY-pro:Helsinki.

Oheiskirjallisuus:

Virtanen, Petri & Stenvall, Jari (2010) Julkinen johtaminen. Talinna:Tietosanoma Oy.

Coulshed, Veronica & Mullender, Audrey & Jones, David N. & Thompson, Neil (2006) Management in Social Work. Basingstoke:Palgrave Macmillan.

Juuti, Pauli (2001) Johtamispuhe. Jyväskylä: PS-Kustannus.

Seeck, Hannele (2008) Johtamisopit Suomessa: taylorismista innovaatioteorioihin. Helsinki: Gaudeamus.

Pekkarinen, Elina (2010) Sosiaalialan arvojohtajat ja muutoksen managerit. Laadullinen katsaus sosiaalialan johtamisen tutkimuksesta. Avauksia 7. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki.

1.3 Tutkivan asiantuntijuuden ohjaus (8 op)

Tavoite:

Sosiaalityön erikoistumiskoulutukseen liitetyn tutkivan asiantuntijuuden ohjauksen tarkoitus on tukea ammatillista kasvua. Sen päämääränä on pohtia sosiaalityön erityisluonteen tunnistamista ja kehittämistä, tukea sosiaalityön ammatti-identiteetin kehittymistä ja sosiaalityön asiantuntijana toimimista sekä avata uudenlaisia mahdollisuuksia. Ohjauksessa paneudutaan erityisesti koulutuksen ja ammatillisen kehittymisen suhteen lujittamiseen kunkin opiskelijan henkilökohtaisessa ammatillisessa kontekstissa.

Oppimismuodot:

Aloitustehtävä, pienryhmäseminaariryöskentely ja sen arviointi.

2 ERIKOISALAN KYSYMYKSET 15 OP

2.1 Hyvinvointipalveluiden hallinto 7 op

Tavoite:

Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää hyvinvointipalvelujen ja sosiaalityön hallinnollisia ja toiminnallisia rakenteita, organisaatiojärjestelmiä sekä substanssin merkitystä hallinnossa. Hallintoa tarkastellaan toiminnan edellytysten varmistajana ja uudistusten näkökulmasta.

Oppimismuodot:

Luennot, kirjallisuus, seminaarityöskentely ja kirjallinen tehtävä.

Kirjallisuus

Anttiroiko, Ari-Veikko ym. (toim.) (2003) Kuntien toiminta, johtaminen ja hallintasuhteet. Kunnallistutkimuksia. Tampereen yliopisto, Kunnallistieteiden laitos, Tampere.

Goldfinch, Shaun F. & Walls, Joe L. (eds.) (2009) International Handbook of Public Management Reform. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

Kananoja Aulikki, Niiranen Vuokko & Jokiranta, Harri (2008) Kunnallinen sosiaalipolitiikka. Osallisuutta ja yhteistä vastuuta. Jyväskylä: PS-kustannus.

Vakkuri, Jarmo (toim.) (2009) Paras mahdollinen julkishallinto? Tehokkuuden monet tulkinnat. Helsinki: Gaudeamus.

Oheiskirjallisuus:

Harisalo, Risto & Aarrevaara, Timo & Stenvall, Jari & Virtanen, Petri (2007) Julkinen toiminta - julkinen politiikka. Tampere: Tampere University Press.

Hiilamo, Heikki & Saari Juho (toim.) (2010) Hyvinvoinnin uusi politiikka – johdatus sosiaalisiin mahdollisuuksiin. Helsinki: Diakonia- ammattikorkeakoulu.

Karppi, Ilari & Sinervo, Lotta-Maria (toim.) (2009) Governance. Uuden hallintatavan jäsentyminen. Tampere: Tampereen yliopisto.

Saari, Juho (toim.) (2008) Sosiaaliset innovaatiot ja hyvinvointivaltion muutos. Vaajakoski: Sosiaali- ja terveydenhuollon keskusliitto.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä, kehittämistä ja valvontaa koskevan lainsäädännön uudistaminen (2010) Peruslinjauksia valmistelevalle työryhmän väliraportti. Selvityksiä 34. Sosiaali- ja terveysministeriö, Helsinki.

2.2 Hyvinvointipalveluiden talous 8 op

Tavoite:

Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää kansantalouden, valtiontalouden ja kuntatalouden käsitteitä, toiminnanmekanismeja ja kykenee ymmärtämään talouden mekanismeja omissa työyhteisöissään ja johtamaan niitä.

Oppimismuodot:

Luennot, kirjallisuus ja seminaarityöskentely.

Kirjallisuus:

Pekurinen, Markku & Erhola, Marina & Häkkinen, Unto & Jonsson, Pia Maria & Keskimäki, Ilmo & Kokko, Simo & Kärkkäinen, Jukka & Widström, Eeva & Vuorenkoski, Lauri (2010) Sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavaisen rahoituksen edut, haitat ja kehittämistarpeet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen selvitys. Saatavissa: <http://www.thl.fi/thl-client/phds/0fde485f-a347-40de-96b7.7e77656276bb>.

Sefton, Tom. & Byford, Sarah & McDaid, David & Hills, John & Knapp, Martin (2004) Taloudellinen arviointi sosiaalialalla. FinSoc arviointiraportteja 6. Helsinki: Stakes, Saatavissa: www.sosiaaliporssi.fi.

Volk, Raija & Laukkanen, Tuula (2010) Hoivan rahoitus. Kansainvälisiä käytäntöjä ja kotimaisia vaihtoehtoja. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 22. Sosiaali- ja terveysministeriö, Helsinki.

Miettinen, Aki & Linnosmaa, Ismo & Kannisto, Kirsi (2010) Toimiva talous. Kuluttaja, yritys ja kansantalous. Helsinki: WSOYpro.

Oheiskirjallisuus:

- Barr, Nicholas (1998) *The Economics of the Welfare State*. Oxford:Oxford University Press.
- Joachimssen, Maren A. (2003) *Careful Economics. Integrating Caring Activities and Economic Science*. Boston:Kluwer Academic Publishers.
- Kallio, Olavi & Martikainen, Juha-Pekka & Meklin, Pentti & Oulasvirta, Lasse (2005) *Talousjohtamisen kehityspolkuja. Tutkimus kuntien talousjohtamisesta 1996–2003. KuntaSuomi 2004 -tutkimuksia nro 53. Acta nro 175*. Helsinki: Tampereen yliopisto & Suomen Kuntaliitto.
- Pohjola, Matti & Pekkarinen, Jukka & Sutela, Pekka (2006) *Taloustiede*. Porvoo, Helsinki:WSOY Oppimateriaalit.
- Torppa-Saarinen, Eeva (2009) *Tuotteistaminen tuotannon johtamisen ja kehittämisen näkökulmasta. Tampereen kaupungin tietotuotannon ja laadunarvioinnin julkaisusarja C2*. Tampereen kaupunki, Tampere: Juvenes Print, Tampereen yliopistopaino Oy.
- Tyni, Tero & Myllyntaus, Oiva & Rajala, Päivi & Suorto, Annika (2009) *Kustannuslaskentaopas kunnille ja kuntayhtymille*. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.
- Väisänen, Antti & Hujanen, Timo (2010) *Sosiaalihuollon yksikkökustannukset Suomessa vuonna 2007. Avauksia 1/2010*. Helsinki:Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

3 SOSIAALITYÖN LÄHESTYMISTAVAT JA TYÖMUODOT (20 op)

3.1 Sosiaalityön johtaminen (5 op)

Tavoite:

Opiskelija perehtyy sosiaalityön johtamisen kysymyksiin HOPS:n mukaisesti.

Oppimismuodot:

Opiskelija valitsee Sosnetin virtuaaliopetuksesta johtamiseen liittyvän verkkokurssin omien tarpeiden pohjalta. Verkkokurssitarjonta vahvistetaan lukuvuosittain.

3.2 Hyvinvointipalveluiden vaikuttavuus (5 op)

Tavoite:

Opiskelija perehtyy hyvinvointipalveluiden vaikuttavuuteen ja näyttöön perustuvaan arviointiin. Tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään ja soveltamaan arvioinnin yleisiä perusteita ja menetelmiä hyvinvointipalveluissa ja sosiaalityössä sekä tunnistaa vaikuttavuuden arviointiin liittyvää problematiikkaa.

Oppimismuodot:

Luennot, seminaarityöskentely ja kirjallinen tehtävä.

Kirjallisuus:

Korteniemi, Pertti & Borg, Pekka (2008) *Kohti näyttöön perustuvaa ammatillista käytäntöä? Työpapereita 23/2008*. Helsinki: Stakes.

Shaw, Ian (2011) *Evaluating in Practice*. Aldershot: Ashgate Publications.

Virtanen, Petri (2007) *Arviointi. Arviointitiedon luonne, tuottaminen ja hyödyntäminen*. Helsinki: Edita.

Oheiskirjallisuus:

Bilson, Andy (ed.) (2005) *Evidence-Based Practice and Social Work. International Research and Policy Perspectives*. London:Whiting & Birch.

- Bryderup, Inge M. (ed.) (2008) Evidence Based and Knowledge Based Social Work. Research Methods and Approaches in Social Work Research. Aarhus:Aarhus University Press.
- Dahler-Larsen, Peter (2005) Vaikuttavuuden arviointi. FinSoc-arviointiraportteja 3. Helsinki. Stakesin sosiaalipalvelujen evaluaatioryhmä FinSoc. Saatavissa: www.sosiaaliportti.fi.
- Davies, Huw T.O., Nutley, Sandra M. & Smith, Peter C. (eds.) (2001) What Works? Evidence-Based Policy and Practice in Public Services. Bristol: Policy Press.
- Kemppainen, Tarja & Kostamo-Pääkkö, Kaisa & Niskala, Asta & Ojaniemi, Pekka & Vesterinen, Kerttu (2010) Sosiaalityön vaikuttavuuden arvioinnin ensiaskeleet Lapista – tutkimus sosiaalitoimistojen työn vaikuttavuudesta. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen julkaisusarja 32. Rovaniemi: Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus.
- Rajavaara, Marketta (2007) Vaikuttavuusyhteiskunta. Sosiaalisten olojen arvostelusta vaikutusten todentamiseen. Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 84. Helsinki: Kelan tutkimusosasto.
- Roberts, Albert R. & Yeager, Kenneth R. (eds.) (2006) Foundations of Evidence-Based Social Work Practice. Oxford:Oxford University Press.
- Smith, David (ed.) (2007) Social Work and Evidence-based Practice. Jessica Kingsley Publishers.
- Sommerfeld, Peter (2005) Evidence-based Social Work – Towards a New Professionalism? Bern: Peter Lang.
- Thyer, Bruce & Kazi, Mansoor A. F (eds.) (2004) International Perspectives on Evidence Based Practice. Birmingham: Venture Press.

3.3 Kehittämisen ja osaamisen johtaminen (5 op)

Tavoite:

Opiskelija oppii ymmärtämään hyvinvointipalvelujen ja sosiaalityön kehittämiseen ja erityisesti osaamisen johtamiseen liittyviä kysymyksiä perehtymällä osaamisen johtamisen teoriaperustaan ja analysoimalla erikseen valittujen näkökulmien kautta hyvinvointipalveluihin liittyvää kehittämisteemaa.

Oppimismuodot:

Luennot, seminaarityöskentely ja kirjalliset tehtävät

Kirjallisuus:

- Easterby-Smith, Mark ja Lyles, Marjorie (toim.) (2003) Handbook of Organizational Learning and Knowledge Management. Malden: Blackwell Publishing.
- Rantanen, Teemu & Toikko, Timo (2009) Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Näkökulmia kehittämissessiin, osallistamiseen ja tiedontuotantoon. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Seppänen-Järvelä, Riitta & Karjalainen, Vappu (toim.) (2006) Kehittämistyön risteyskiä. Helsinki. Stakes.

Oheiskirjallisuus:

- Huotari, Päivi (2009) Strateginen osaamisen johtaminen kuntien sosiaali- ja terveystoimessa - neljän kunnan sosiaali- ja terveystoimen esimiesten käsityksiä strategisesta osaamisen johtamisesta. Acta Universitatis Tamperensis 1382. Tampere:Tampere University Press.
- Hyrkäs, Elina (2009) Osaamisen johtaminen Suomen kunnissa. Acta Universitatis Lappeenrantaensis 338. Lappeenranta:Lappeenrannan teknillinen yliopisto.
- Helsilä, Martti & Salojärvi, Sari (2009) Strategisen henkilöstöjohtamisen käytännöt. Helsinki: Talentum.
- Storey John (toim.) (2007) Human Resource Management. A Critical Text. London: Thompson Learning.
- Virkkunen, Jaakko & Ahonen, Heli & Schaupp, Marika & Lintula, Leila (2010) Toimintakonseptin yhteisen kehittämisen mahdollisuus- Raportteja 70. Helsinki: Tykes, Saatavissa: http://www.esr.fi/mol/fi/03_tutkimus_ja_kehittaminen/02_tykes/06_aineistopankki/01_julkaisuluettelo/sahkoiset_julkaisut/index.jsp.

3.4 Palvelujen muuttuvat tuotantotavat ja laatu (5 op)

Tavoite:

Opintojaksolla käsitellään palvelujen monituottajuusmalleja, kilpailuttamista ja niiden yhteyttä laatuun. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää palvelujen erilaisia tuottamistapoja ja niiden vaikutuksia palvelurakenteeseen ja sen vaikuttavuuteen. Opiskelija oppii jatkuvan laadun kehittämisen merkityksen palvelujen tuloksellisuuden kannalta ja tuntee alan keskeiset käsitteet ja menetelmät.

Oppimismuodot:

Luennot, seminaarityöskentelyä ja kirjalliset tehtävät.

Kirjallisuus:

Castles, Francis G. & Leibfried, Stephan & Lewis, Jane & Obinger, Herbert & Pierson, Christopher (eds.) (2010) *The Oxford Handbook of the Welfare State*. Oxford: Oxford University Press.

Heinämäki, Liisa (2010) *Katsaus yhteistoiminta-alueiden palveluihin. Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden palvelurakenteet – tutkimus. Väkiraportti. Avauksia 28.2010*. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Karakainen, Minna & Niiranen, Vuokko & Kinnunen, Juha (toim.) (2010) *Rakenteet muuttuvat – mihin suuntaan? Sosiaali- ja terveystalouden Paras-hankkeessa. Lähtötilanteen kartoitus. Paras-ARTTU – ohjelman tutkimuksia nro 6. Acta nro 19*. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.

Rajala, Tuija & Tammi, Jari & Meklin Pentti (2008) *Kilpailutuksen näkyvät ja näkymättömät kustannukset*. Helsinki: Kunnallisalan kehittämissäätiö. Kunnallisalan kehittämissäätiön kunnat ja kilpailu -sarjan julkaisu 11, Helsinki.

Oheiskirjallisuus:

Airaksinen, Jenni (2009): *Hankala hallintouudistus*. Acta Universitatis Tamperensis 1397. Tampere: Tampere University Press.

Deming, W. Edwards (2000): *Out of the Crisis*. Cambridge: MIT Press.

Ilmakunnas, Seija (toim.) (2008): *Hyvinvointipalveluja entistä tehokkaammin. Uudistusten mahdollisuuksia ja keinoja*. VATT-julkaisu 48. Helsinki: Valtion taloudellinen tutkimuskeskus.

Lumijärvi, Ismo & Jylhäsaari, Jussi (1999): *Laatujohdaminen ja julkinen sektori. Laadun ja tuloksen johtaminen*. Helsinki: Gaudeamus.

Niiranen Vuokko & Lumijärvi, Ismo & Stenwall, Jari (toim.) (2005): *Kuntapalvelujen tuloksellisuuden arviointi*. Jyväskylä: PS-kustannus.

Stenwall, Jari & Virtanen, Petri (2007): *Johtaminen muutoksessa*. Helsinki: Edita.

Vaarama, Marja & Pieper, Richard (eds.) (2005): *Managing Integrated Care of Older Persons. European Perspectives and Good Practices*. Helsinki: EHMA and Stakes.

Virtanen, Petri & Paasivaara, Leena & Suhonen, Marjo (2011): *Projektijohtaminen hyvinvointipalveluissa*. Helsinki: Tietosanoma Oy.

II TUTKIMUSMETODOLOGIAOPINNOT 25 op

4.1 Sosiaalityön tieteenteoria 2 op

Tavoite:

Tavoitteena on, että opiskelijaa hallitsee tieteenteorian perusteet sekä ymmärtää oman tieteenalan ja valitse-
mansa tutkimuksellisen lähestymistavan syvällisemmin.

Oppimismuodot:

Luennot ja oheismateriaali.

Kirjallisuus:

Raatikainen, Panu (2004) Ihmistieteet ja filosofia. Helsinki: Gaudeamus.

Oheiskirjallisuus:

Blom, Björn & Morén, Stefan & Nygren, Lennart (red.) (2006) Kunskap i socialt arbete: om villkor,
processer och användning. Stockholm: Natur och Kultur.

Guba, Egon & Lincoln, Yvonna S. (1989) Fourth Generation Evaluation. Newbury Park and New Delhi: Sage
Publications.

Kakkuri-Knuuttila, Marja-Liisa ja Heinlahti, Kaisa (2006) Mitä on tutkimus? Argumentaatio ja tieteenfiloso-
fia. Helsinki: Gaudeamus.

Karvinen, Synnöve & Pösö, Tarja & Satka, Mirja (toim.) (2000) Sosiaalityön tutkimus. Jyväskylä: SoPhi.

Kuusela, Pekka & Niiranen, Vuokko (toim.) (2006) Realismin haaste sosiaalityöissä. Kuopio: Unipress.

Metsämuuronen, Jari (2003) Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: Methelp.

Niiniluoto, Ilkka (1997) Johdatus tieteenfilosofiaan: käsitteen ja teorianmuodostus. Helsinki: Otava

Perttula, Juha & Lomaa, Timo (toim.) (2006) Kokemuksen tutkimus: merkitys, tulkinta, ymmärtäminen. 2.
painos. Helsinki: Dialogia.

Raunio, Kyösti (1999) Positivismi ja ihmistiede. Sosiaalityötutkimuksen perusteet ja käytännöt.. Helsinki, Gau-
deamus.

Räsänen, Pekka & Anttila, Anu-Hanna & Melin, Harri (toim.) (2005) Tutkimus menetelmien pyörteissä. So-
siaalityötutkimuksen lähtökohdat ja valinnat. Jyväskylä: PS-Kustannus.

4.2 Sosiaalityön tutkiva kehittäminen 5 op

Tavoite:

Tavoitteena on, että opiskelija tunnistaa keskeisiä työhön ja organisaatioon liittyviä asioita, jotka on huomioita-
va oman työn tutkivassa kehittämisessä. Opiskelija osaa huomioida työn kontekstuaalisuuden, työn tekemisen
ja tutkimisen eettiset kysymykset sekä oman työprosessin monitoroinnin ja tiedon saannin kysymykset.

Oppimismuodot:

Luennot, kirjallisuus ja erikseen sovittavat suoritukset.

Kirjallisuus:

Adams, Robert, Dominelli, Lena & Payne, Malcolm (2005) Social work futures. Crossing boundaries, trans-
forming practice. Palgrave: Macmillan.

Rauhala, Lauri. (2005) Ihmiskäsitys ihmistyössä. Helsinki: Yliopistopaino.

Oheiskirjallisuus:

- Arnkil, Tom Erik, Eriksson, Esa & Arnkil, Robert (2000) Palveluiden dialoginen kehittäminen kunnissa – sektorikeskeisyydestä ja projektien kaaoksesta joustavaan verkostointiin. Stakes: raportteja 253.
- Blom, Björn & Morén, Stefan & Nygren, Lennart (red.) (2006) Kunskap i socialt arbete: om villkor, processer och användning. Stockholm: Natur och Kultur.
- Dahlgren Lena & Sauer Lennart (red.) (2009) Att forska i socialt arbete - utmaningar, förhållningssätt och metoder. Stockholm: Studentlitteratur.
- Engeström, Yrjö (2002) Kehittävä työntutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Fook, Jan (2002) Theorizing from Practice: Towards an Inclusive Approach for Social Work Research. Qualitative Social Work, Vol. 1, No. 1, 79-95. Sage.
- Heinonen, Hanna (2007) "Kohti syvempää ymmärrystä sosiaalityössä" – sosiaalityöntekijät tutkivaa ja arvioivaa työtettä paikantamassa. (verkossa: http://www.socca.fi/files/72/Tutkiva_arvioiva_tyoote_sosiaalityontekijoiden_jasentamana.pdf, sit. 12.3 2011)
- Hurtig, Johanna, Laitinen, Merja & Uljas-Rautio, Katariina (2010) Ajattele itse! – tutkimuksellisen lukutaidon perusteet. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Kiili, Johanna (2006) Lasten osallistumisen voimavarat. Tutkimus ipanoiden osallistumisesta. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Kivipelto, Minna (2006) Sosiaalityön kriittinen arviointi. Sosiaalityön kriittisen arvioinnin perustelut, teoriat ja menetelmät. Seinäjoki: Seinäjoen ammattikorkeakoulun sarja Tutkimuksia A3.
- Rajavaara, Marketta (2007) Vaikuttavuusyhteiskunta. Sosiaalisten olojen arvostelusta vaikutusten todentamiseen. Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 84/2007. Kelan tutkimusosasto. Vammala: Vammalan kirjapaino.
- Satka, Mirja & Karvinen-Niinikoski, Synnöve & Nylund, Marianne & Hoikkala, Susanna (toim.) (2005) Sosiaalityön käytäntötutkimus. Helsinki: Palmenia-kustannus.
- Satka, Mirja & Pohjola, Anneli & Rajavaara, Marketta (toim.) (2003) Sosiaalityö vaikuttajana. Jyväskylä: SoPhi.
- Seppänen-Järvelä, Riitta & Karjalainen, Vappu (toim.) (2006) Kehittämistyön risteysksiä. Helsinki: Stakes.
- Virtanen, Petri (2000) Projektityö. Helsinki: WSOY.

4.3 Tutkimusmenetelmät 8 op

Tavoite:

Tavoitteena on, että opiskelija hahmottaa tutkimukselliseen lähestymistapaan, tiedonhankintaan sekä aineiston keruutapaan ja analyysimenetelmään liittyviä kysymyksiä ja osaa itsenäisesti tehdä niihin liittyviä valintoja ja ratkaisuja. Tähän pyritään tutustumalla erilaisiin laadullisen ja määrällisen tutkimuksen menetelmiin. Lisäksi opiskelija perehtyy syvällisemmin tutkimukselliseen kiinnostukseensa sopivan ja tulevassa lisensiaatintutkimuksessaan käyttämänsä tutkimusotteen tai -menetelmän keskusteluihin ja kirjallisuuteen.

Oppimismuodot:

Luennot, kirjallisuus ja erikseen sovittavat suoritukset. Sovittavan suorituksen tulee liittyä opiskelijan lisensiaatintutkimuksen metodologisiin ratkaisuihin.

Tässä esitetty kirjallisuus kattaa metodologisia ratkaisuja melko laajasti ja antaa lähtökohdan tutkimusmenetelmällisille valinnoille. Laajempi ja yksittäiseen lähestymistapaan monipuolisemman paneutuva kirjallisuus löytyy mm. Sosnetin internetsivujen kautta (www.sosnet.fi).

Laadullisen tutkimuksen yleiskirjallisuus:

Kirjallisuus:

- Alasuutari, Pertti (1999) Laadullinen tutkimus. 3. uudistettu painos. Tampere: Vastapaino.
Silverman, David (2006) Interpreting Qualitative Data. Methods for Analyzing Talk, Text and Interaction. London: Sage.

Oheiskirjallisuus:

- Coffey, Amanda & Atkinson, Paul (1996) Making Sense of Qualitative Data. Thousand Oaks, CA.: Sage.
D'Cruz, Heather & Jones, Martyn (2004) Social Work Research. Ethical and Political Contexts. London: Sage.
Denzin, Norman K. & Lincoln, Yvonna, S. (1998) The Landscape of Qualitative research. Theories and Issues. London: Sage.
Eskola, Jari & Suoranta, Juha (1998) Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.
Fangen, Katrine (2005) Deltagande observation. Malmö: Liber Ekonomi.
Mason, Jennifer (2002) Qualitative Researching. London: Sage.
Taylor, Steven J. & Bogdan, Robert (1998) Introduction to Qualitative Methods: A Guidebook and Resource. John Wiley & Sons Inc.

Laadullisen tutkimuksen menetelmällisesti eriytyvä kirjallisuus:

- Coffey Amanda (1999) The Ethnographic Self. Fieldwork and the Representation of Identity. London: Sage.
Eräsaari, Leena (1995) Kohtaamisia byrokraattisella näyttämöllä. Helsinki: Gaudeamus
Fetterman, David M. & Wandersman, Abraham (2004) Empowerment Evaluation Principles in Practice.
Francis, David & Hester, Stephen (2004) An Invitation to Ethnomethodology. Language, Society and Interaction. London: Sage.
Hammersley, Martin & Atkinson, Paul (1995) Ethnography. Principles in Practice. Second edition. London: Routledge.
Heikkinen, Hannu & Huttunen, Raimo & Moilanen, Pentti (toim.) (1999) Siinä tutkija missä tekijä. Toimintatutkimuksen perusteita ja näköaloja, Jyväskylä: Atena Kustannus.
Hyvärinen, Matti & Peltonen, Eeva & Vilkkö, Anni (toim.) (1998) Liikkuvat erot. Sukupuoli elämäkertatutkimuksessa. Tampere: Vastapaino.
Johansson, Thomas (2000) Det första könet? Mansforskning som reflexivt projekt. Lund: Studentlitteratur.
Jokinen, Arja & Juhila, Kirsi & Suoninen, Eero (1999) Diskurssianalyysi liikkeessä. Tampere: Vastapaino.
Kvale, Steinar (1996) InterViews. An introduction to Qualitative Research interviewing. London: Sage. Myös ruotsiksi.
Patton, Michael Quinn (2001) Qualitative Research & Evaluation Methods. Third Edition. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
Rajavaara, Marketta (2006) Yhteiskuntaan vaikuttava Kela. Katsaus vaikuttavuuden käsitteisiin ja arviointiin. Helsinki: Kelan tutkimusosasto.
Riessman, Catherine Kohler (2008) Narrative methods for the human sciences. London: Sage.
Rubin, H. J. and Rubin, I. S. (1995) Qualitative Interviewing: The Art of Hearing Data. London: Sage.
Ruusuvuori, Johanna & Nikander, Pirjo & Hyvärinen, Matti (toim.) (2010) Haastattelun analyysi. Vastapaino, Tampere.
Ruusuvuori, Johanna & Tiittula, Liisa (toim.) (2005) Haastattelu. Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. Tampere: Vastapaino.
Shaw, Ian F. & Greene, Jennifer C. & Mark, Melvin M. (eds.) (2006) Handbook of evaluation: policies, programs and practices. London: Sage.
Shaw, Ian & Lishman, Joyce (eds.) (1999) Evaluation and Social Work Practice. London: Sage.

Stanley, Liz (1992) *The Auto/biographical I: Theory and Practice of Feminist Auto/Biography*. Manchester: Manchester University Press.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli (2003) *Laadullinen tutkimus ja sisällön analyysi*. Helsinki: Tammi.

Välimaa, Outi (2011) *Kategoriat ongelman selontekoina. Pitkäaikaistyöttömyydestä neuvotteleminen ja sen rakentuminen haastattelupuheessa*. Tampere. *Acta Universitatis Tamperensis* 1589, TUP,

Yin, R.K. (2002) *Case study research: Design and Methods* (3rd ed.) Sage Publications.

Kvantitatiivinen tutkimus:

Kirjallisuus:

Alkula, Tapani & Pöntinen, Seppo & Ylöstalo, Pekka (2002) *Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät*. Helsinki: WSOY.

Oheiskirjallisuus:

Jokivuori, Pertti & Hietala, Risto (2007) *Määrällisiä tarinoita: monimuuttujamenetelmien käyttö ja tulkinta*. Helsinki: WSOY.

Metsämuuronen, Jari (2001) *Monimuuttujamenetelmien perusteet SPSS-ympäristössä*. Metodologia-sarja 7. International Methelp Ky.

Paananen, Seppo & Juntto, Anneli & Sauli, Hannele toim. (1998) *Faktajuttu: tilastollisen tutkimuksen käytännöt*. Tampere: Vastapaino.

Toivonen, Timo (1999) *Empiirinen sosiaalitutkimus*. Helsinki: WSOY.

Tutkimusetiikka:

Kirjallisuus:

Hallamaa, Jaana & Launis, Veikko & Lötjönen, Salla & Sorvali, Irma (toim.) (2006) *Etiikkaa ihmistieteille*. Tietolipas 211. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

Oheiskirjallisuus:

Clarkeburn, Henriikka & Mustajoki, Arto (2007) *Tutkijan arkipäivän etiikka*. Tampere: Vastapaino.

Karjalainen, Sakari & Launis, Veikko & Pelkonen, Risto & Pietarinen Juhani (toim.) (2002) *Tutkijan eettiset valinnat*. Helsinki: Gaudeamus.

Kuula, Arja (2006) *Tutkimusetiikka - aineiston hankinta, käyttö ja säilytys*. Tampere: Vastapaino.

Pohjola, Anneli (toim.) (2003) *Eettisesti kestävä sosiaalitutkimus*. Rovaniemi: Lapin yliopiston yhteiskuntatieteellisiä julkaisuja C, työpapereita 47.

4.4 Tieteellinen kirjoittaminen ja raportointi 5 op

Tavoite:

Tavoitteena on, että opiskelija hallitsee tieteellisen kirjoittamisen yleiset periaatteet ja omaan ilmaisuunsa liittyvät erityiskysymykset. Opiskelija osaa rakentaa eheän, toimivan ja kiinnostavan tutkimuksellisen tekstin ja tunnistaa, millaisista elementeistä rakentuu tieteellinen julkaisu ja toimiva tekstikokonaisuus.

Oppimismuodot:

Luennot ja harjoitukset tai kirjoitustehtävä.

Kirjallisuus:

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula (2007) *Tutki ja kirjoita*. 13. painos. Helsinki: Tammi.

Kinnunen, Merja & Löytty, Olli (toim.) (2002) *Tieteellinen kirjoittaminen*. Tampere: Vastapaino.

Oheiskirjallisuus:

Emerson, Robert, Fretz, Rachel & Shaw, Linda (1995) Writing Ethnographic Fieldnotes. Chicago: The University of Chicago Press

Latvala, Johanna & Peltonen, Eeva & Saresma, Tuija (toim.) (2004) Tutkija kertojana. Tunteet, tutkimusprosessi ja kirjoittaminen. Nykykulttuurin tutkimuskeskuksen julkaisuja 79. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Luostarinen, Heikki & Väliaverronen, Esa (1991) Tekstinsyöjät. Yhteiskuntatieteellisen kirjallisuuden lukutaidosta. Tampere: Vastapaino.

4.5 Tutkimusprosessi 5 op

Tavoite:

Tavoitteena on, että opiskelija kykenee tavoitteelliseen, tieteelliseen työskentelyyn ja tunnistaa tähän työskentelyyn liittyvät yhteisölliset ja itsenäiset osuudet. Hän hallitsee tieteellistä ajattelua ja argumentointia sekä tieteelliseen keskusteluun osallistumista ja osana tätä osaa antaa ja vastaanottaa palautetta.

Oppimismuodot:

Tutkimussuunnitelma sekä aktiivinen osallistuminen tutkimusseminaareihin ja henkilökohtaiseen ohjaukseen.

III LISENSIAATINTUTKIMUS 40 op

Erikoissosiaalityöntekijän koulutukseen kuuluvan lisensiaatintutkimuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia oman erikoisalansa ja sen ammattikäytännön kehittämiseen tutkimuksen keinoin. Tutkimuksen aihepiirin valinnan ja tutkimustehtävän edellytetään olevan sosiaalityön ja oman erikoisalan kannalta relevantteja. Opiskelijan tulee osoittaa hyvää perehtyneisyyttä tutkimuksen aihepiiriin ja sitä koskevaan tieteelliseen keskusteluun. Opiskelijalla tulee olla valmius itsenäisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä, hallita tutkimusprosessi sekä tieteellinen kirjoittaminen.

Lisensiaatintutkimus voi olla yhtenäinen tieteellinen työ tai julkaistu / julkaistavaksi aiottu laajahko tieteelliset vaatimukset täyttävä artikkeli. Sen lisäksi siihen voi sisältyä myös käytännön opas, ääni- ja kuvatallenteita, kuten cd-rom, video tai verkkosivuja, joita voidaan hyödyntää ammatillisessa koulutuksessa tai käytännön työssä. Koulutukseen kuuluvat tutkimusseminaarit, joita järjestetään lähiopetusjaksoilla ja kotiyliopistoissa. Tutkimusseminaarissa käsitellään tutkimussuunnitelmia, tutkimuskäsikirjoituksia ja perehdytään tieteellisiin käytäntöihin.